کوتاه‌تر از گزارش

غوغا برای هیچ

مریم خباز
جامعه

شوراهای پنجم شهر و روستا دارند نفس‌های آخرشان را می‌کشند. خرداد ۱۴۰۰ که سر برسد و مردم پای صندوق‌های رای بروند، نفرات عضو شوراهای ششم شهر و روستا رسما معرفی می‌شوند و بسیاری از اعضای دور پنجم با شوراها خداحافظی می‌کنند. ۲۰ سال است رویه همین است. عده‌ای برای چهار سال با پشتوانه رای مردم در ساختمان‌های شورا درسراسرکشور جاگیر می‌شوند، در طول این دوره تعدادی تذکر و مشتی مصوبه می‌دهند و دست آخر چه موفق و چه ناموفق، با صندلی‌هایی که برایشان قدرت آورده بود، خداحافظی می‌کنند.

ازساعت ۸ صبح چهارشنبه ۲۰ اسفند، ثبت‌نام برای عضویت در دور ششم شوراهای اسلامی شهر و روستا آغاز شده و کار تا پایان وقت قانونی روز سه‌شنبه ۲۶ اسفند ادامه می‌یابد، با این فرق که نسبت به چهارسال قبل، کرونا بسیاری از داوطلبان را از ثبت‌نام حضوری در فرمانداری‌ها منصرف کرده و به سمت ثبت‌نام‌های اینترنتی کشانده است. تا ساعت ۱۸ پنجشنبه ۲۱ اسفند در سراسر کشور ثبت‌نام بیش از ۳۵۰۰ داوطلب نهایی شده که طبق آمار ستاد انتخابات کشور بیش از ۲۶ درصد از این افراد از روش‌های الکترونیک شامل ثبت‌نام با تلفن همراه یا رایانه شخصی استفاده کرده‌اند و بیش از ۱۷ درصد از آنها برای ثبت‌نام به دفاتر پیشخوان دولت رفته‌اند و رسما راهشان را از ۴۳ درصدی که همچنان مراجعه حضوری به فرمانداری‌ها را ترجیح داده‌اند، جدا کرده‌اند.

این آمارها البته تا روز سه‌شنبه قطعا تغییر می‌کند و عدد داوطلبان بی‌شک به چند برابر عدد فعلی می‌رسد، همان‌طور که برای شورای پنجم شد و ۲۷۸ هزار و ۴۲۵ نامزد برای به دست آوردن صندلی‌ها ثبت‌نام کردند.

سال‌های دور از هدف

رقابت برای عضویت در شوراهای شهر و روستا مثل هر انتخابات دیگری فشرده و تنگاتنگ است. در شهری مثل تهران که ۲۲ عضو اصلی روی صندلی‌های سبز شورا در خیابان بهشت می‌نشینند، چند ده برابر این عدد ثبت‌نام می‌کنند تا به شورایی وارد شوند که راهیابی به آن مترادف است با کسب قدرت و نفوذ. گرچه اعضای شورای شهر پایتخت و برخی دیگر از شوراهای کشور معتقدند کلاهشان پشم ندارد و تقریبا حرفشان خوانده نمی‌شود، ولی ذات حضور در شورای شهر قدرت‌آور است. همین قدرت تا به حال برخی شوراهای شهر را به بدنامی کشانده و آنها را در صدر اخبار نشانده مثل شورای شهر ساری، آبسرد، لواسان، تبریز و شیراز در ماه‌ها و سال‌های اخیر.

کمتر از دو هفته قبل، عضو شورای شهر داریون که همزمان رئیس شورای شهرستان شیراز نیز بوده همراه سه کارمند با اتهامات مالی دستگیر شد. بهمن امسال نیز دادستان عمومی و انقلاب دماوند از بازداشت چهارمین عضو شورای شهر آبسرد خبر داد که اتهام همگی‌شان تخلفات مالی بود. درهمین ماه، دو عضو شورای شهر لواسان توسط نیروهای وزارت اطلاعات و بازهم به اتهام تخلفات مالی دستگیر شدند. دی امسال نیز دادگستری مازندران دستگیری نهمین عضو شورای اسلامی شهر ساری را تایید کرد تا همه اعضای اصلی این شورا دستگیر شوند و فقط یک عضو علی‌البدل در این شورا باقی بماند. اینها را باید اضافه کرد به اتفاقات هفته‌های آخر سال ۹۴ که سه عضو شورای شهر تبریز مثل بقیه افراد دستگیر شده در سال ۹۹ به خاطر تخلفات مالی و سوءاستفاده از بیت‌المال به بازداشتگاه رفتند.

همه سال‌هایی که این تخلفات درحال شکل‌گیری بود، شهرها درعطش داشتن مدیریت شهری قوی و پارلمان کارآمد شهری می‌سوختند. شوراهای شهر به همین دلایل در ذهن مردم خوش سابقه نیستند و به زعم کارشناسان از اهداف خود دور افتاده‌اند. شوراهای شهر و روستا تاسیس شده‌اند تا همان‌طور که نمایندگان مجلس برای حل مشکلات مردم کشور ورود پیدا می‌کنند، آنها نیز برای حل مشکلات شهرها به عنوان یک قانونگذار محلی عمل کرده و در همان حال بر عملکرد شهرداری‌ها نظارت کنند. این هدف در سال‌های اخیر اما کمتر جامه عمل پوشیده، با این حال هنوز صف داوطلبان برای ورود به شوراهای شهر متراکم است؛ صفی شاید برای رسیدن به اهداف شخصی و تصویب مصوبات کم‌ارزش، نه حل مشکلات اساسی شهرها.

آزادی ۳۰۰۰ زندانی جرایم غیرعمد

سهراب انبارکی، رئیس سازمان بسیج حقوقدانان گفت: از ابتدای امسال حدود ۳۰۰۰ زندانی جرایم غیرعمد با برنامه‌ریزی مدون و موثر به آغوش خانواده بازگشتند. وی با یادآوری بیانات رهبر معظم انقلاب در خصوص حمایت و کمک مؤمنانه افزود: مشاوره و وکالت رایگان برای زندانیان و معسران در بند، احیای کانون‌های صلح و سازش در زندان‌ها و حضور هنرمندان و افراد مشهور در حوزه‌های مختلف هنری و ورزشی از جمله اقداماتی است که برای آزادی زندانیان جرایم غیرعمد انجام شده است. /ایرنا

۳۰ درصد دانش‌آموزان به حداقل سواد نمی‌رسند

مسعود کبیری، مدیر داده‌پردازی مطالعات تیمز و پرلز با اشاره به افت دانش‌آموزان ایرانی در دو درس ریاضی و علوم گفت: هم‌اکنون نقش معلم و آموزش و پرورش در فرآیند آموزش چندان جدی نیست بلکه شاخص اقتصادی و اجتماعی خانواده‌ها بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان اثرگذار است که همین موضوع باعث شده از هر سه دانش‌آموز معادل ۳۰ درصد از آنها به حداقل توانایی‌های سواد نرسند. /تسنیم

قدرت عفونت‌زایی و کشندگی ویروس جهش‌یافته برزیلی بسیار بیشتر از ویروس انگلیسی است این ویروس تا به حال در ۱۰ کشور جهان شناسایی شده است

همه‌چیز درباره ویروس کرونای جهش‌یافته برزیلی که در جهان شیوع پیدا کرده است

بمب اتمی برزیلی

لیلا شوقی
جامعه

یک سال پیش، ویروس کرونا به عنوان یک ویروس خاردار میکروسکوپی در جهان شناخته شد. این ویروس کوچک اما هر روز جهش پیدا می‌کند و حالا با جهش روی پروتئین‌های آن به یک بمب اتمی تبدیل شده است؛ بمبی که نسبت به ویروس کرونای یک سال پیش یعنی ویروس ووهان چین، قدرت سرایت بیشتری دارد و عفونی‌تر است. شاید خیلی‌ها دلشان هنوز گرم واکسیناسیون است اما دانشمندان می‌گویند بمب کرونای برزیلی به این راحتی‌ها خنثی نمی‌شود و هیچ کدام از واکسن‌هایی که تا امروز ساخته شده و حتی مراحل بالینی خود را با موفقیت گذرانده‌اند، نمی‌توانند ایمنی مورد نیاز در برابر این ویروس را ایجاد کنند. حالا در شرایطی که همه خود را برای واکسیناسیون آماده می‌کنند، ویروس جهش یافته با قدرتی بیشتر، آمار مرگ و میر ناشی از کرونا را در دست گرفته است؛ در دو روز گذشته، کرونای جهش یافته برزیلی، جان بیش از ۲۰۰۰ برزیلی را گرفته است. ویروس جهش یافته اما سایه خود را آرام در بسیاری از کشورها پهن و هر روز کشور جدیدی را فتح می‌کند. این ویروس هنوز پایش به ایران نرسیده این اما به معنای آن نیست که کشور در برابر ویروس جهش یافته برزیلی در امان است. حمید سوری رئیس کمیته اپیدمیولوژی کووید-۱۹ و رئیس تیم واکنش سریع کووید-۱۹ و علیرضا ناجی، رئیس مرکز تحقیقات و آزمایشگاه ویروس شناسی بیمارستان مسیح دانشوری نیز معتقدند بعید نیست ویروس جهش یافته برزیلی وارد کشور شود.

تولدی نحس

اولین بار در ژاپن و اواخر دی ماه بود که ویروس جهش یافته برزیلی کشف شد. در آن زمان چهار مسافر از شهر آمازوناس برزیل وارد توکیو شدند؛ مسافرانی که به ویروس کرونا مبتلا بودند. پس از شناسایی این چهار نفر بود که مشخص شد ویروس کرونا در شهر آمازوناس جهش پیدا کرده است. پس از بررسی‌های بیشتر کشف شد ۴۵ درصد مردم این شهر، اواخر آذرماه به گونه جدیدی از ویروس کرونا مبتلا شدند. ویروس کرونای جهش‌یافته، ویژگی‌های پیچیده‌ای دارد که در هیچ منطقه‌ای دیده نشده بود. علیرضا ناجی به ما می‌گوید ویروس برزیلی دو بار جهش پیدا کرده است که به دو نوع ویروس جهش‌یافته P.1 و P.2 برزیلی نامگذاری شدند. هر کدام از این نوع جهش‌ها در یکی از شهرهای برزیل ظهور کردند. محل تولد ویروس جهش یافته P.2 در ریودوژانیرو است. ویروس‌های جهش‌یافته برزیلی P.1 و P.2، مشترکاتی با جهش ویروسی که در آفریقای جنوبی و بریتانیا داشته، دارند. شرایط ابتلا و مرگ و میر در کانون ویروس جهش‌یافته، یعنی برزیل این قدر بد است که سازمان جهانی بهداشت، شرایط ابتلا و مرگ و میر ناشی از کرونا در این کشور را وخیم خوانده است. در یک روز، بیش از ۲۰۰۰ نفر به خاطر ابتلا به بیماری کرونا جان خود را از دست داده‌اند.

بمب اتمی ساعتی

آن زمان که ویروس جهش‌یافته انگلیسی وارد کشور شد، همه از شدت سرایت و ابتلای بیشتر آن نسبت به ویروس چینی گفتند. حمید سوری، رئیس تیم واکنش سریع کشور اما ویروس جهش‌یافته برزیلی را متفاوت از ویروس‌های جهش‌یافته انگلیسی و آفریقای جنوبی می‌داند.

او به ما می‌گوید این ویروس مانند یک بمب اتمی عمل می‌کند. هرچند سوری تأکید می‌کند هنوز اطلاعات دقیقی درباره ویروس جهش‌یافته برزیلی وجود ندارد اما ویروس کرونای برزیلی، عفونی‌تر از جهش‌های دیگر است. او می‌گوید: سرایت ویروس جهش‌یافته برزیلی به‌مراتب از ویروس‌های جهش‌یافته انگلیسی و آفریقای جنوبی بیشتر است. ویروس جهش‌یافته برزیلی ۱/۵ تا ۲/۲ برابر بیشتر از ویروس‌های جهش‌یافته انگلیسی و آفریقای جنوبی سرایت دارد.

از دیگر ویژگی‌های ویروس جهش‌یافته برزیلی این است که در جوان‌ها بیشتر دیده می‌شود و احتمال مرگ‌ومیر ناشی از آن نسبت به دیگر ویروس‌های جهش‌یافته بیشتر است. دلیل نام‌گذاری این ویروس به بمب اتمی نیز به ویژگی بعدی آن برمی‌گردد؛ این ویروس نسبت به آنتی‌بادی‌ای که در بدن ترشح می‌شود، قوی‌تر است و با شدت بیشتری فرد را به ویروس مبتلا می‌کند. به این معنی که هیچ‌یک از واکسن‌هایی که تاکنون ساخته شده‌اند، روی ویروس کرونای جهش‌یافته برزیلی مؤثر نیستند. به همین دلیل علیرضا ناجی، رئیس مرکز تحقیقات و آزمایشگاه ویروس‌شناسی بیمارستان مسیح دانشوری از شرکت‌های واکسن‌سازی نام می‌برد که در تلاشند واکسنی مقاوم در برابر ویروس جهش‌یافته برزیلی تولید کنند.

او می‌گوید شرکت‌های واکسن‌سازی که واکسن‌های فایزر، مدرنا و آسترازنکا را تولید می‌کنند، تحقیقات خود را شروع کردند تا واکسن قوی‌تری در برابر ویروس جهش‌یافته برزیلی تولید کنند. به گفته ناجی، تحقیقات روی این واکسن‌ها شروع‌شده و به‌زودی واکسن‌های تولید جدید و مناسب برای مقابله با ویروس جهش‌یافته برزیلی وارد فاز انسانی می‌شوند.

ناجی: بین دستگاه‌های اجرایی عضو ستاد ملی مقابله با کرونا چند دستگی وجود دارد، درحالی که در مقابل ویروس جهش‌یافته برزیلی باید اتحاد عمل داشت

سوری: چند روز پیش آمار ابتلا در منطقه‌ای از سواحل خلیج‌فارس به یکباره افزایش پیدا کرد و ما شک کردیم که ممکن است ویروس جهش‌یافته برزیلی وارد کشور شده باشد که خوشبختانه این‌طور نبود

جهان زیر پای کرونای برزیلی

برزیل محل تولد واریانت برزیلی و کانون توزیع آن در جهان است؛ بنابراین ویروس جهش‌یافته برزیلی در این کشور آمریکای جنوبی برای خود جولان می‌دهد و از شهر سائوپائولو به ریوگرانجی دوسول یا پارانا، باهینا، پارائیبا، آلاگواس و آمازوناس می‌رود.

به‌جز برزیل اما ویروس جهش‌یافته، در خارج از این کشور نیز حکمرانی می‌کند. غیر از ژاپن که ویروس جهش‌یافته برزیلی را وارد کرده، ویروس جهش‌یافته آمریکای جنوبی در آسیا، در کشورهایی مانند کره‌جنوبی و سنگاپور و در آمریکا و اروپا؛ در کشورهایی مانند آمریکا، انگلستان، کانادا، آرژانتین، نروژ و ایرلند هم دیده شده است. هرچند که به گفته سوری، رئیس کمیته اپیدمیولوژی کووید-۱۹ و رئیس تیم واکنش سریع کشورمان ممکن است ویروس جهش‌یافته کرونای برزیلی در کشورهای دیگری نیز وجود داشته، اما هنوز توسط مدیران سلامت آن کشورها کشف نشده باشد. از نظر او، ویروس جهش‌یافته برزیلی می‌تواند وارد هر کشوری شود و به خاطر همین است که این روزها ویروس کرونای برزیلی، هر روز، کشوری را به فتوحاتش اضافه می‌کند.

شرایط اما در ایران چطور است؟ رئیس تیم واکنش سریع کووید-۱۹ می‌گوید تا به حال هیچ شواهدی از وجود ویروس جهش‌یافته برزیلی و آفریقای‌جنوبی در ایران کشف نشده است، این اما بدان معنا نیست که ویروس برزیلی در ایران وجود ندارد یا وجود نخواهد داشت.

راه‌های خنثی‌سازی با بمب برزیلی

هر لحظه ممکن است وزیر بهداشت و درمان پشت تریبون حاضر شود و از شناسایی اولین فرد مبتلا به ویروس کرونای برزیلی در کشور بگوید. این خبر بعید نیست، وقتی ویروس کرونای جهش‌یافته برزیلی در کشورهای آسیایی هم کشف شده و پشت درهای ایران به انتظار ایستاده است.

همه اینها لزوم مقابله با ویروس کرونای جهش‌یافته برزیلی را نشان می‌دهد. اما برای مقابله با ویروس کرونای جهش‌یافته برزیلی باید چه کار کرد؟ از نظر سوری فرقی ندارد ویروس جهش‌یافته انگلیسی، آفریقای جنوبی، برزیلی یا کالیفرنیایی باشد، چون در مواجهه با همه ویروس‌ها باید پروتکل‌های بهداشتی را رعایت کرد. همه باید ماسک بزنند و فاصله‌گذاری اجتماعی را رعایت کنند و دست‌ها را بشویند.

به‌جز رعایت پروتکل‌های بهداشتی، او راه‌حل دیگری هم دارد: حالا که واکسیناسیون بر روی ویروس جهش‌یافته برزیلی تاثیری ندارد، بهترین کار این است محدودیت‌های تردد بین شهری با شدت بیشتری رعایت شود.

راه‌حل ناجی برای مقابله با ویروس جهش‌یافته برزیلی اما متفاوت از سوری است. او می‌گوید: حقیقت تلخی است که واکسیناسیون روی ویروس جهش‌یافته تاثیر ندارد، اما بهترین کار این است ایمنی را در درصد بالایی از جامعه ایجاد کنیم، بنابراین بهترین کار این است تا وقتی واکسن‌های تولید داخل به تولید انبوه می‌رسند، واکسن بیشتری از خارج کشور وارد شود. از نظر این ویروس‌شناس، روند واکسیناسیون در کشور به کندی انجام می‌شود و این می‌تواند خطر زیادی برای مردم ایجاد کند. از نظر او چون وضعمان این است محدودیت‌های تردد باید با جدیت بیشتری در کشور و به‌ویژه در شهرهای قرمز اعمال شود.

ناجی توضیح می‌دهد در مقابل ویروس جهش‌یافته برزیلی باید اتحاد عمل داشت و توجه را به همکاری بین بخشی جلب کرد. او می‌گوید برای این‌که ویروس جهش‌یافته برزیلی از بین برود، بهتر است همه دستگاه‌های دولتی با هم متحد شوند و وظایف خود را به‌درستی انجام دهند. او معتقد است بین دستگاه‌های اجرایی عضو ستادملی مقابله با کرونا چند دستگی وجود دارد و این می‌تواند مدیریت ویروس کرونا در کشور را سخت کند. افزایش آزمایش غربالگری و تشخیص ژنتیک هم از نظر این ویروس‌شناس می‌تواند نقشه راه مناسبی برای مبارزه با ویروس کرونا در کشور ایجاد کند.

کرونای برزیلی در ایران؟

طبق آماری که رئیس تیم واکنش سریع کووید-۱۹ می‌دهد تا به حال بیش از ۳۰۰ ایرانی به ویروس کرونای جهش‌یافته انگلیسی مبتلا شده‌اند؛ سوری با اشاره به همین آمار و شرایط بحرانی ابتلا به ویروس کرونا که در استان خوزستان وجود دارد، معتقد است که احتمال دارد در ایران هم ویروس کرونای برزیلی وجود داشته باشد.

او می‌گوید: چند روز پیش، آمار ابتلا در منطقه‌ای از سواحل خلیج‌فارس به‌یکباره افزایش پیدا کرد و ما شک کردیم که ممکن است ویروس جهش‌یافته برزیلی وارد کشور شده باشد. سوری توضیح می‌دهد که پس از بررسی‌ها و آزمایش‌های ژنتیکی اما مشخص شد که ویروس جهش‌یافته برزیلی در این منطقه وجود ندارد، اما این به آن معنی نیست که این ویروس در کشورمان نباشد، چراکه ممکن است فردی در ایران به ویروس جهش‌یافته برزیلی مبتلا باشد و مسؤولان سلامت ندانند و این شخص نیز از شهری به شهر دیگر برود و دیگران را مبتلا کند؛ اتفاقی که برای ویروس جهش‌یافته انگلیسی هم افتاد.

از نظر او تا زمانی که تحقیق، بررسی و آزمایشات متعدد در مناطق صورت نگیرد، نمی‌توان به طور قطع از نبود ویروس جهش‌یافته در کشوری حرف زد.

از نظر علیرضا ناجی هم احتمال وجود ویروس جهش‌یافته برزیلی در کشورمان وجود دارد. او می‌گوید: باید آزمایشات ژنتیکی متعددی برای شناسایی واریانت‌ها در کشور انجام شود. این ویروس‌شناس توضیح می‌دهد که باوجود ویروس‌های جهش‌یافته در دنیا، وزارت بهداشت و درمان باید به طور مداوم، آزمایشات متعدد در مناطق مختلف انجام دهد. از نظر او اما انجام آزمایش‌های ژنتیکی که منجر به شناسایی ویروس‌های جهش‌یافته در کشور می‌شود، به کندی صورت می‌گیرد که این مساله می‌تواند مشکلات زیادی را برای شناسایی و مقابله با ویروس جهش‌یافته جدید ایجاد کند.

ماجرای ادامه‌دار ویروس انگلیسی

درست است که ویروس جهش‌یافته برزیلی به طور رسمی هنوز در کشور شناسایی نشده است اما دیروز سیما سادات لاری، سخنگوی وزارت بهداشت از شرایط وخیم ویروس جهش‌یافته انگلیسی در کشور گفت. به گفته او ویروس جهش‌یافته انگلیسی در اغلب استان‌های کشور در حال چرخش است و به همین دلیل از شهروندان خواست به سفر نروند. به گفته لاری با افزایش سفرهای بین شهری، مراجعه به بخش‌های سرپایی، آمار بیماران بستری و مرگ و میر ناشی از کرونا افزایش پیدا می‌کند.

هشدارها درباره ویروس جهش‌یافته انگلیسی و برزیلی در حالی جدی است که به گفته نادر توکلی، معاون درمان ستاد کرونای استان تهران در دو هفته اخیر حدود ۲۶۰ تا ۳۰۰ نفر روزانه در بیمارستان‌های پایتخت بستری شده‌اند. او به ایسنا گفته است روزانه حدود ۲۰۰۰ تا ۲۴۰۰ نفر به صورت سرپایی به بیمارستان‌ها و مراکز درمانی مراجعه می‌کنند.

شرایط اما در آی‌سی‌یوها بدتر از روزهای قبل است. او گفت: افرادی که در آی‌سی‌یوها بستری می‌شوند، بدحال ترهستند. درصد بستری افراد زیر ۱۰ سال نیز حدود ۱۱ درصد بیشتر شده است.

او دلیل این آمار را کاهش رعایت پروتکل‌های بهداشتی و گردش ویروس جهش‌یافته انگلیسی می‌داند و عنوان می‌کند اثرات افزایش آمار ابتلا و بستری در هفته سوم فروردین، خود را نشان می‌دهد. از نظر توکلی با آغاز سفرهای نوروزی اما شرایط تغییر خواهد کرد چراکه اگر مردم سفر نوروزی داشته باشند، امکان سرایت ویروس کرونای جهش‌یافته و کلاسیک بیشتر خواهد شد.